

ban fordul elő. Ebben a szondában 5 objektumot tártunk fel, gödröket és egy oszlophelyet. A feltárt objektumokból állatcsontok, illetve kevés kerámiaanyag került elő. Az előkerült kerámia alapján annyit tudunk csak megállapítani, hogy a területen őskori település található.

SOMOGYVÁRI ÁGNES

204. Somogyicsó, Halastótól keletre (KÖH 84499)

(Somogy megye) Ő, Kk

A Csurgói kistérségben a szélessávú optikai körzethálózat fejlesztéséhez készült előzetes régészeti dokumentáció részét képező terepbejárást 2013. június 25–27. között végezték el az MNM NÖK munkatársai. A terület sávos bejárása a tervezett nyomvonal tengelyétől 50-50 m-es sávban történt, mely összesen 19 régészeti lelőhelyet érintett. A vizsgált szakaszok mezőgazdasági művelés alatt álló területein változó feltételekkel és eredményességgel lehetett a terepbejárást elvégezni.

Somogyicsótól É-ra, a földút Ny-i oldalán, a Halastótól K-re levő vízfolyás menti lankán új, korábban ismeretlen régészeti lelőhelyet lokalizáltunk. A terület újkori törmelékekkel szennyezett volt, de köztük kevés őskori és késő középkori kerámiatöredéket találtunk az alacsonyabb lejtőn.

Munkatársak: Melis Eszter régész és Lakatosné Sövegjártó Erika technikus.

TOKAI ZITA MÁRIA

205. Somogyárd határa

(Somogy megye) Ő, U, R, B, LT, Ró?, Á?, Kö

Régészeti terepbejárásokat végeztünk a település határában 2013 tavaszán, az alábbi lelőhelyeken.

Felső-Dolca (KÖH 88177): 2013. május 20-án terepbejárást végeztünk Somogyárdtól ÉNy-ra, a Koroknai-vízfolyás K-i oldalán lévő földterületen. Elmondások alapján itt korábban már találtak leleteket. A frissen vetett kukoricásban, jó megfigyelési körülmények között, nagyjából 300 m hosszan lehetett viszonylag sok kerámiát gyűjteni. Ezen kívül találtunk egy öröklőtöredéket, egy salakdarabot, két vesszőlenyomatot paticsdarabot, valamint egy pattintott követ (magkő?). A kerámiák alapján az alábbi korszakokat/kultúrákat lehetett elkülöníteni: nagyobb mennyiségű őskori kerámia, amit nem lehet pontosabban keltezni; kevés, valószínűleg a Balaton-Lasinja-kultúrához tartozó kerámia, köztük egy jellegzetesebb fültöredék; kevés, az urnamezős kultúrához tartozó kerámia, köztük egy sikozott perem; 2 kelta, grafitos soványítású peremtöredék. Nagyobb mennyiségű középkori, valószínűleg Árpád-kori kerámiát találtunk. Köztük néhány hullámvonallal, vonallal és fogaskerék-mintával díszített oldal, valamint több jellegzetes peremtöredék is található. A középkori leletek a lelőhely D-i részén sűrűsödtek, míg az őskori leleteket a lelőhely teljes hosszában lehetett találni.

Soponya (KÖH 78425): 2013. április 21-én újból terepbejárást végeztünk a lelőhelyen, ahol kevés kerámiát, valamint egy kovapattintékot tudunk gyűjteni. A korábbi leletgyűjtéshez képest új eredmény, hogy találtunk a keltákhoz köthető grafitos kerámiát, valamint egy töredék talán a lengyeli kultúrához, egy pedig valószínűleg a badeni kultúrához tartozó, díszített töredék lehet.

Sürgönyfási-dűlő (KÖH 88097): A 3. és 4. sz. halastavaktól és a Metszési-árokktól É-ra, valamint a tsz-től ÉNy-ra, a vízfolyás fölé emelkedő dombon újabb lelőhelyet sikerült pontosan azonosítanunk. 2011-ben itt is gyűjtöttünk néhány kerámiát, azonban most jobb megfigyelési körülmények között – számított földben – tudtuk bejárni az egész területet. A lelőhely a Somogyárdról Sörnyepusztá felé tartó út két oldalán, a Nagyhegyre (szőlőhegy) vezető földút bejáratától É-ra található. A lelőhely nem túl intenzív, és csak őskori kerámiatöredékeket, valamint pattintott köveket lehetett gyűjteni. A lelőhely mérete 240×110 m. A kerámiák alapján több korszakot sikerült elkülöníteni. Viszonylag nagyobb mennyiségű, pontosabban meg nem határozható őskori kerámia; kevés dunántúli vonaldíszes kerámia, a lengyeli és a badeni kultúrához sorolható töredék. Három, erősen kopott töredék talán a római korba sorolható.

Szövécsei-rét (KÖH 88099): Somogyárd és Sörnyepusztá között feküdt a középkorban Szövéc faluja. Terepen való azonosítása még nem történt meg. Ennek kapcsán végeztünk 2011 után ismét terepbejárást Szövéc feltételezett helyétől D-re, a mára kiszáradt Szövéc-patak Ny-i oldalán, az erősen emelkedő parton. Most is nagyjából ugyanott találtunk néhány leletet, mint az előző bejáráskor. Azonban 2013-ban ettől a helytől D-re még 2 helyen is találtunk néhány szórványleletet. A lelőhelyen talált kerámiák a dunántúli vonaldíszes kerámia kultúrájához tartoznak, melyek között találtunk néhány jellegzetes oldaltöredéket. A kerámiák között van 2 középkori is. A lelőhely mérete: 260×70 m.

Munkatársak: Deák Ferenc, Berta Gyula, Papp Zoltán, Pátrovics Gábor.

VARGA MÁTÉ

206. Somogyvár, Besliahegy alja (KÖH 48786)

(Somogy megye) U, R, B, LT, Ró, Á, Kk

A Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Örökségvédelmi Központ a Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központtal kötött megállapodás alapján 2013. szeptember vége és november eleje között megelőző régészeti feltárást végzett a lelőhelyen. A somogyvári bencés apátság Szent László nemzeti emlékhely fejlesztése miatt szükségessé vált megelőző régészeti feltárást során összesen 5450 m² nagyságú területet humuszoltunk le, amelyből 496 m² területet már korábban, a júliusban végzett próbafeltárást során kutattunk.

A lelőhely Somogyvár külterületén, a Kupavárhegytől 250–300 m-re ÉNy-ra található, a dombot átvágó földúttól D-re. A lelőhely egy É–D irányú dombháton és annak D-i oldalán, lejtőjén helyezkedik el.

Az intenzív sávos terepbejárást és a magnetométeres kutatást követően 2013 júliusában próbafeltárást végeztünk a területen, aminek során 10 kutatóárkot létesítettünk. Miután a kutatóárkok mindegyike régészetileg pozitív lett, így javaslatot tettünk a lelőhely beruházással érintett területének megelőző feltáráására.

A feltárást során több régészeti korszakból származó településrészek – épületek kemencével, gödrök és árkok – meglétét sikerült igazolni. A kutatott terület K-i felén jellemző volt a felület újkori építkezéssel és tereprendezéssel történt bolygatása, amely az altalajt is érintette.

A legkorábbi megtelepedési korszakot a késő neolitikus Lengyel II. periódusra keltezi a részben a római kori épület